

Komandi partur

Næsti partur um Merkið kemur um tvær vikur. Komandi partur verður ummæli av bókini The Cod Hunter hjá John Goodlad. Hetta er søgan um toskaveiðuna hjá hetlendingum, sum eisini er partur av føroyskari søgu. Ein stórir partur av inntøkuni hjá hetlendsku fiskimonnum fekst við smugling av brennivíni, sum var keypt í Føroyum!

høvdu hildið tjóðskapinum og málinum uppi, meðan norðmenn høvdu slept báðum. Hann helt, at nú norðmenn vóru farnir at menna seg aftur tjóðskaparliga máttu teir søkja samarbeiði við føroyingar og íslendingar.

6. Fundartjórin bað Hamnaas bera teimum norrønu feløg-unum í Noregi heilsan frá fundarfólkinum. Hesum fagnaði fundarfólkið við lógva-brestum.

At enda talaði Louis Zachariasen um minnini og tað virði, sum var í teimum.

Fundurin endaði kl. 7 á kvøldi, so hann hevur vart 3,5 tíma.

Sjónleikir

Merkið fekst eisini við sjónleik. Í

Merkið stuðlaði royndunum hjá Jákupi Dahl, prósti, at fáa føroyskt kirkjumál

februar 1927 spældi Merkið saman við Thorshavna Afholdsforening sjónleikin Annika í Avhaldshúsinum.

Leiktjóldini málaði William Heinesen og Jacob Olsen, vanligar nevndur Zale.

Høvudsleikarar vóru: Anna Johannessen, (Annika) Hans M. Jacobsen, Kell, (presturin) Clement Dalsgaard, (dómarin) Aðrir leikarar vóru Leivur Tróndarson úr Skálavík og Kar-bech Mouritsen.

Í komandi parti verður greitt meira frá sjónleikarvirkseminum hjá Merkinum.

Luther á skránni og split í felagnum

Tann 26. mars 1928 talaði Jákup Dahl próstur um bíbliutýðingina hjá Luther, sum hann avrikaði um 400 ár framanundan. Talan var væl fagnað av teimum limum, sum vóru møttir.

Men nú tykist split at vera komið í felagið. Hans A. Djurhuus og Th. J. Jacobsen vórðu stemmaðir út úr felagnum, tí teir høvdu

stovnað eitt nýtt ungmanna-felag, kallað Baldursbrá. Samstundis varð noktað Paula Dahl limskap. Nýggja felagið sæst tó ikki hava gjørt vart við seg.

Tann 2. apríl 1928 varð samtykt uppskot frá Louis Zachariassen um at heita á Tórshavnar býráð um at nýta føroyskt mál í sinum skrivstovustarvi.

Eisini varð samtykt at rykkja meinigheitsráðið í málinum um “fullfiggjaða føroyska gudstæn-astu”.

Tað gekk seint við hesum máli, og tað var ikki fyrr enn í 1939, at kirkjumálið alment gjørdist før-oyskt.

Tíð at kvetta við Danmark

Á fyrsta fundi í 1930, tann 31. januar, legði Zacharias Niclasen, kendur frá Skipafelagnum, sum eisini var virkin í Merkinum, upp til kjak um livikor í Føroyum sam-anborið við livikor í øðrum lond-um. Hann helt, at føroyingar hava tað nógv betur enn onnur fól-k. Eingin skuldi vera bangin fyri at kvetta sambandið við Danmark. Tað ókst nógv kjak av hesum. Neyvan hevur verið betri kjak-fundur í Merkinum enn hesin. Evnið var eisini gott. Aftaná varð dansað.

Merkið legði lunnar fyri Heðin Brú

Seinast í hesi fundarbók stendur: *Hóast langar uppløgur og okkurt sum ikki gekk eftir ynski kann ikki annað sigast enn, at Merkið fekk eina góða tíð nú. Nógvir nýggjar áhugaðir limir og fundirnir vóru flest allir sera góðir. Hóast vit finga eitt peningaligt tap av at útgeva Lognbrá, haldi eg hóast allar atfinningar, at Merkið gjørdi eitt bragd har.*

Tað áhugaverda er, at Lognbrá var fyrsta skaldsøgan hjá Heðin Brú. Merkið var saman við Varð-anum um at geva bókina út.

Her skal verða endurgivið tað, sum Símun av Skarði skrivaði um bókina í Skúlablaðnum, har sonur hansara, Jákup, var blaðstjóri. Teir vóru jú báðir virknir í Merkinum: “Tað er ikki lætt at geva serkenni í hesari bók við fáum orðum, men

Merkið gav saman við Varðanum út fyrstu skaldsøguna hjá Heðini Brú, Lognbrá.

eitt er vist: hon er listarverk øll sum hon er. Hon sigur frá Høgna frá tí, hann var lítill piltur og til tess hann var tilkomin maður, og henda frásøgn um hansara longsul og hugsanir í barnsárum um hugsunarborgina, ið hann byggiruttan um Gunnvá, ta yndisligu smágentuna, sum hann bar eygað við sum smádrongur, og um trupulleikan í heiminum, har móður hansara fullkomiliga skortar til at skilja hesa ungu sál-ina, ið tráar eftir samljóði, ljósi og vakurleika, er so væl uppbygd og yndislig, at lesarin neyvan man fáa í lag at steðga, fyrrenn bókina er at enda, men vit vilja fáa meira at vita um Høgna, og vit vænta tí, at høvundurin áðrenn langt umliður vil lata okkum fáa nýggja bók, ið er framhald av Lognbrá.

Framhaldið kom í 1935 í bókini Fastatøkur. Hon varð útgivin av Varðanum einsamøllum.

Men tað er áhugavert, at Merkið hevur verið við til at fáa skaldskapin hjá Heðini Brú alment fram á fyrstu tíð. Tað er ikki hissini avrik.

Á ársaðalfundi 17. november 1933 verður henda nevndin vald: Richard Long, formaður Klement Dalsgaard, kassa-meistari, Ada Rasmussen, næstformaður Hans Jacob Jacobsen, skrivari Kristina Kristiansen

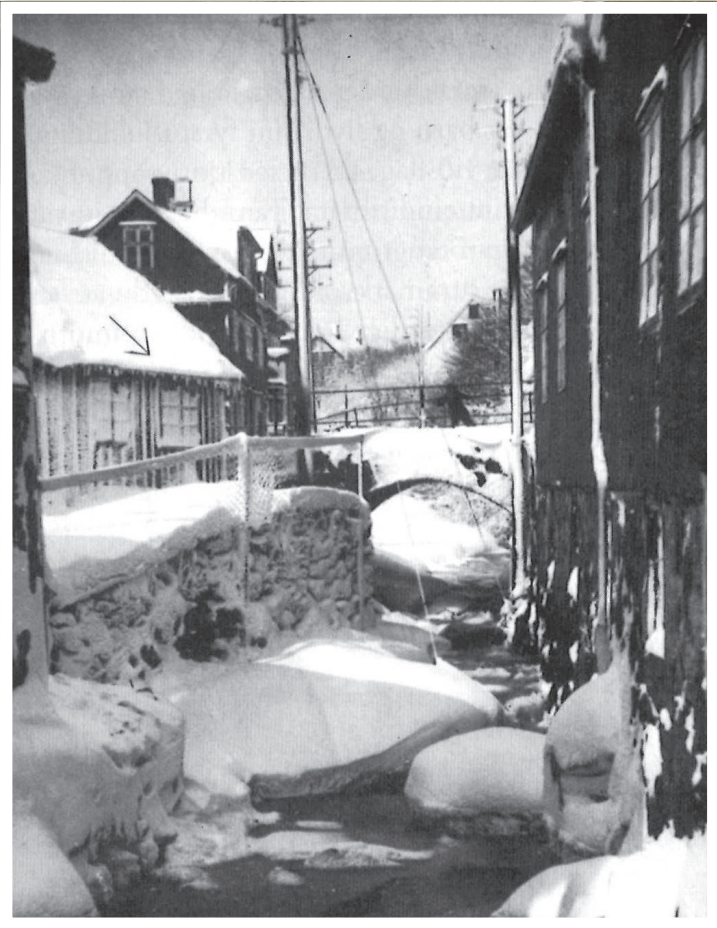
Úr Neistanum

Eitt sunnukvøld

Eg møtti Janusi á Áarvegnum eitt sunnukvøld, og vit fóru so spakuliga niðan eftir, men tá vit komu á Vaglið steðgaðu vit. Veðrið var sjáldsama vakurt. Tað hevði verið regn og toka allan dagin, men nú var loftið reint við óteljandi blonkum stjörnum. Byrgingin var sett fyri ánnu, so at skuggin av trøum, lyktljósini spældu sær har á. Janus undraðist yvir, at okkara náttúr kundir vísa seg so milda og blíða eitt vetrarkvøld. Vit prátaðu um tað fólkalívið, sum vit sóu kring um okkum. Har yviri við bókahandilin aftanfyrir trøini, stóðu nakrir ungir menn og róptu og reypaðu av øllum teimum roysnunum, teir kundu gera. Teir vóru so modernaðir, at teir drukku brennivín. Janus og eg eru meira ómodernaðir, tí vit eru avhaldsmenn.

Á brúnni stóð ein ungur drongur, hann helt seg vera ein sannan kraftkal. Brúkti nógv fremmandi orð, skráaði og spýtti langt. Hann bannaði teir báðar Sørin og Óla, sum gingu og mólu aftur og fram í gøtunum við gullsnórum og blonkum knøppum í klæðunum og ansaðu eftir, at ein ikki skuldu syngja og vera glaður á gøtunum.

Okkara býráð hevur altíð víst kærleika og ans fyri býnum. So-

Áarstova, haðani Hans Andreas Djurhuus var ættaður. Hans Andreas endaði við at verða stemmaður úr Merkinum.

leiðis vita vit øll, at gøturnar í Havnar býi eru so góðar, at teirra líki als ikki finst, tær eru so mjúkar og bleytar at ganga eftir. Tó hendir tað stundum, men tað er sjáldan, at evjan er so bleyt, at hon slettir um leggirnar á einum, tá hann gongur, og soleiðis var hetta kvøldið.

Hetta prátaðu vit júst um, tá tvær ungar sera vakrar gentur komu gangandi oman eftir vegnum. Tær vóru vitugar og klæddu seg eftir viðurkskiftunum. Tær høvdu hatt á høvðinum, bjarnaskinn um herðarnar, hvítar sokkar og lakkskógvar á fótunum. “Jú, jú” helt Janus “hetta er høgur kultur-ur”.

Nú fóru vit gangandi niðan eftir vegnum. Tá vit komu so langt niðan, at ongar lyktir vóru at lýsa, tá møttu vit trolarafangarum, sum høvdu verið úti og fingið sær veiðu. Sjálvandi beit væl í

hjá teimum, tí messingaknappar og gullsnórar er frálíkt til agn. Tá mutlaði Janus skaldsins orð:

Tað byrjaði eitt leygarkvøld Á teirri brúsandi boulevard Men hetta meinti Janus einki við, tí bæði tú og eg skilja, at messingaknappamenn eru høgt kultiveraðir menn, sum bert vilja læra okkara føroysku gentur hampiligan fólaskikk, so tær ikki skulu vera heimføðingar.

Hetta var eitt sunnukvøld, og eg helt tað vera vert at goyma minnini um tað. Tí havi eg sent tað til Neistan, so at menn um mong hundrað ár kunnu vita, hvussu vakurt og fint fólkalívið var í 1925.

Hanus stendur til at hava skrivað hesa grein. Men hvør hann var ber ikki til at siga.

Blaðstjóri á hesum blaði var Jákup av Skarði.

Úr Neistanum er tikin ein tíðarmynd av Áarvegnum. Hesa myndina hevur Petur Alberg tikið.